

ПРОГРАМА

кандидата на посаду ректора Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди

АНАТОЛІЯ МИКОЛАЙОВИЧА НЕЛЮБИ

Ректор – гарант

університетських свобод

і Статуту

Подальше існування і діяльність вищих закладів освіти відбуватимуться в нових, досить специфічних і не знаних до сьогодні умовах.

Своєю чергою нові виклики вимагатимуть і нових підходів, методів, концепцій в основних напрямках діяльності Університету.

Основні засади (принципи) діяльності ректора й Університету

Незважаючи на стрімкість, несподіваність, непередбачуваність (інколи – некерованість) суспільних і, зокрема, освітніх процесів, стабільними, на моє переконання, повинні лишатися **основні засади** університетського буття: *справжня самоврядність, академічна доброчесність, широка низова ініціативність, відкритість і прозорість діяльності, рівність учасників навчального процесу перед законом, традиційність-інноваційність, прогнозованість і публічність.*

Перші кроки на посаді

Інвентаризація господарства (встановлення, скільки, чого і в якому стані отримав).

Вивчення фінансового стану (реальні фінансові можливості закладу й оптимальність витрачання накопичень спеціального й загального фондів, траєкторія їхнього використання за останні п'ять років).

З'ясування особливостей кадрової системи (знати кількісні і якісні показники науково-педагогічних кадрів, рівень оптимальності їхнього використання, слабкі і сильні позиції, визначення можливостей подальшого удосконалення).

Вивчення особливостей студентського контингенту (хто, звідки, рівень доуніверситетських знань, фінансові й матеріальні можливості, особливості працевлаштування випускників).

Із залученням широкого кола фахівців-співробітників розробити Концепцію розвитку Університету на ближні п'ять (можливо, десять) років із визначенням покрокових дій, з урахуванням **наявних і можливих** викликів, затвердивши її після всеуніверситетського обговорення (сьогодні існує лише Перспективна

розгорнута програма діяльності, строк якої закінчується). До певної міри ця програма може стати основою названої Концепції

Університетська самоврядність чи Монополія ректора?

Загальна мета управлінської діяльності і призначення управлінців полягають у створенні конкурентноспроможного Університету, Університету партнерства. Така мета, крім усього іншого, вимагає створення системи противаг в управлінні закладом задля досягнення обов'язкової умови його діяльності – справжньої й повноцінної університетської самоврядності на всіх її ланках.

Що необхідно зробити?

Здійснення аналізу й оцінки наявної системи (структури) управління й коригування її відповідно до нових умов і особливостей діяльності Університету (при цьому дотримуючись таких основних принципів: відкритості й інформативності, академічної свободи і традицій, демократичності, наступності).

Перегляд наявного стану управління Університетом щодо дотримання меж компетенції верхніх і низових ланок управління, коригування його відповідно до законодавчої бази, Статуту й повноважень підрозділів і посадових осіб з урахуванням максимально можливого визначення повноважень кожного.

Самостійність факультетів, крім усього іншого, забезпечується і заробленими коштами, визначена (стала) частина яких залишається на факультеті; розпорядження такими коштами здійснює факультет відповідно до своїх потреб (обладнання, відрядження, конференції, преміювання тощо). Обов'язковою умовою є суворозвітність.

Забезпечення створення і діяльності централізованої інформаційної системи Університету з її основними складниками: облік і рух матеріальних цінностей; фінансове забезпечення, перебіг наукового й навчального процесів, оптимальність використання (завантаження) матеріальної бази (аудиторії, бібліотека, гуртожитки, спортивні приміщення), управлінські рішення і їх реалізація, постійний системний моніторинг ринку праці (освітніх послуг) тощо.

Створення системи електронного документообігу, доступного для всіх служб і працівників Університету.

Вироблення цілісної рейтингової системи з визначення значущості й стану навчальних і наукових здобутків на різних рівнях (викладацький, кафедральний, факультетський, загальноуніверситетський) і здійснення матеріального й фінансового заохочення відповідно до цінності самого внеску. Пріоритетом діяльності визначено й соціальний захист працівників.

Передбачення і виділення в бюджеті окремою статтею коштів для матеріального заохочення працівників на основі їхніх реальних конкретних результатів і досягнень (з дотриманням принципу публічності й дієвості). Налагодження тісної співпраці з профспілковими комітетами співробітників і студентів Університету, сприяння такій співпраці.

Призначення загальноуніверситетських служб передусім полягає в напрацюванні і наданні якісних послуг низовим підрозділам і співробітникам.

Освітня діяльність і послуги

Створення ефективної системи якості освіти й розширення мережі зі здійснення постійної її оцінки.

Пропагування, поширення нових технологій навчання, сприяння учасникам навчального процесу в доступі до таких технологій.

Сприяння гармонійному поєднанню традиційних й інноваційних надбань (форм, методів, засобів) аудиторного навчання і педагогічних практик (зокрема в дистанційному навчанні), передусім спрямованих не на відтворення почутого/прочитаного/побаченого, а на розвиток творчих потенцій студента, аспіранта.

Створення можливостей для задоволення індивідуальних студентських запитів із додаткових (дотичних) наук і видів діяльності. З такою метою організувати напрацювання й утілення нових сертифікаційних освітніх послуг (у тому числі й для осіб, різних за віком й освітою) за формулою “основна спеціальність + сертифікована суміжна/дотична”. Сертифікація суміжних професій стане дієвим засобом страхування від можливих скорочень: не маючи місця в школі, наш випускник зможе працювати приватно. Відповідні правові можливості і база в Університеті наявні.

Зміна/удосконалення філософії, критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок із дотриманням незмінних принципів об’єктивності й публічності, з урахуванням мінливих особливостей навчання.

Створення бази й відповідних умов для проведення і здійснення позааудиторної навчальної роботи (тренінги, майстер-класи, консультпункти, школи, гуртки, клуби). Передбачення можливості проходження окремих видів студентської практики саме на зазначеній базі, створення для цього належних умов .

Наукова й методична діяльність

Забезпечення доступу до різноманітних наукометричних інформаційних баз.

Напрацювання й розвиток рейтингової системи наукових досліджень (особистих і колективних) і відповідне стимулювання авторів за наукові чи методичні досягнення.

У щорічних бюджетах закладати кошти для удосконалення наукової бази (обслуговування, обладнання, техніка, бібліотека тощо).

Сприяння науковцям Університету у проходженні стажування, у доступі до засобів проведення досліджень і оприядлення наукових результатів, в участі в наукових, методичних конкурсах із отримання грантів різного типу.

Підтримання університетських наукових видань, сприяння зростанню їхньої якості й результативності.

Сприяння діяльності, розширенню й удосконаленню університетської системи науково-дослідних підрозділів.

Висвітлення наукових досягнень співробітників, аспірантів, студентів у спеціалізованому інформаційному часописі (електронному чи паперовому). Організація роботи з оприлюднення досягнень науковців Університету в місцевих і загальноукраїнських засобах масової інформації, в соціальних мережах.

Напрацювання й утілення механізмів уникнення плагіату (його різновидів) і жорстких засобів протидії будь-яким виявам академічної недоброчесності.

Пріоритети наукової діяльності: напрацювання нових наукових напрямків у підготовці педагогічного працівника майбутнього, створення нових і всебічний розвиток наявних наукових шкіл, створення нових наукових підрозділів (у співпраці з іншими науковими, навчальними закладами різного типу); матеріальне симулювання продуктивної наукової діяльності; сприяння втіленню наукових досліджень.

Розширення співпраці Університету і його співробітників із зарубіжними освітніми й навчальними закладами, установами, організаціями щодо вивчення й упровадження досвіду зарубіжних колег.

Заохочення організації наукових товариств, інших наукових об'єднань, сприяння їхній діяльності, популяризації, поширенню.

Модернізація бібліотечних фондів з урахуванням електронних можливостей Університету, на такій основі вибудувати постійно поповнюваний репозитарій.

Розбудова матеріально-технічної бази

Проведення інвентаризації наявного майна (рухомого й нерухомого), визначення його стану, придатності для експлуатації, можливостей і пріоритетів використання, удосконалення.

Укладання перспективного плану ремонтних робіт будівель і приміщень Університету з подальшим забезпеченням відповідних робіт.

Забезпечення ефективності й оптимальності використання університетської матеріально-технічної бази, її структурних елементів, встановлення режиму жорсткого енергозбереження.

Запровадження й поширення госпрозрахункових основ на загальноуніверситетському рівні, на рівні структурних підрозділів.

Розширення комерціалізації освітніх послуг.

Удосконалення й розширення аудиторного й бібліотечного фондів за рахунок новітньої техніки, доступу до мереж, до навчальних і освітніх баз даних.

Інвентаризація університетського майна, сприяння підвищенню ступеня його раціоналізації використання й недопущення розпродажу.

Зовнішні ефекти чи Реальні знання Кампуси чи Общаги з тарганями

Налагодити дієву профорієнтаційну мережу для роботи з абітурієнтами.

Удосконалювати умови для успішного й продуктивного навчання як у навчальних приміщеннях, так і в гуртожитках.

Розвивати справжнє студентське самоврядування, базоване на активності й ініціативності студентів, сприяти йому.

Переглянути повноваження наукового студентського товариства щодо їхнього розширення й удосконалення. Напрацювання системи матеріального заохочення активних у науковій діяльності студентів відповідно до норм чинного законодавства.

Розширення можливостей опублічення студентських наукових досягнень, їх фінансова підтримка (започаткування наукового вісника тощо).

Сприяння в отриманні суміжних із профільною професією спеціальностей.

Системні дії з підвищення конкурентної спроможності випускників Університету.

Сприяння післянавчальному працевлаштуванню студентів і аспірантів

Максимальне забезпечення студентів і аспірантів житлом у гуртожитку (гуртожитки закріплюються за студентом, аспірантом на весь час навчання); сприяння налагодженню справжньої гуртожиттійської самоврядності.

Ця **Програма** – бачення її автора загальних аспектів діяльності Університету й основних шляхів і засобів її втілення. Програма не є догмою – у ході безпосереднього її виконання можливе коригування завдань, використання тих чи тих засобів і способів. Незмінними повинні залишитися засадничі принципи її реалізації й мета – Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди повинен стати Університетом справжньої автономії, досконалої самоврядності й високої науково-навчальної спроможності.